

## เอกสารอ้างอิง

- สมานพันธ์, สุรพล. 2525. ราเมื่ออกในบางบริเวณของนครนายก วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การสอนชีววิทยา) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 200 หน้า.
- สุรัสวดี, แนนงน้อย. 2522. การเก็บรวบรวมและแยกราเมื่ออกบางชนิด วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การสอนชีววิทยา) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 184 หน้า.
- 
- Alexopoulos, C.J. 1960. Gross morphology of the plasmodium and its possible significance in the relationships among the myxomycetes. *Mycologia* 52 : 1-20.
- Alexopoulos, C.J., and C.W. Mims. 1979. Introductory Mycology. 3<sup>rd</sup> ed., John Wiley & Sons Inc., New York. pp.61-93.
- Ashworth, J.M., and J. Dee. 1975. The Biology of Slime Moulds. Edward Arnold (Publishers) Limited, London, England. 67 pp.
- Bernstam, V.A., and S. Arndt. 1973. Effects of supraoptimal temperatures on the myxomycete Physarum polycephalum : I. Protoplasmic streaming, respiration and leakage of protoplasmic substances. *Arch. Mikrobiol.* 92 (3) : 251-261. (Biological Abstract 57(9) : 51635).
- Bonner, J.T. 1960. The effect of streptomycin on the growth of the plasmodium of Physarum polycephalum. *Mycologia* 52 : 817-819.

- Carlile, M.J. 1974. The myxomycete Physarum nudum : Life-cycle and pure culture of plasmodia. Trans.Br.Mycol.Soc. 62(1) : 213-215. (Biological Abstract 59(2) : 10384).
- Daniel, J.W., and H.P. Rusch, 1961. Method for inducing sporulation of pure cultures of the myxomycetes Physarum polycephalum. J.Bact. 83 : 234-240.
- Dogma, I.J., Jr. 1972. Introductory Mycology ; Laboratory Manual. Department of Plant Pathology, college of Agriculture, University of the Philippines, College, Laguna. pp.12-15.
- Goodman, E.M. 1972. Axenic culture of myxamoebae of the myxomycete Physarum polycephalum. J.Bact. 111(1) : 242-247.
- Harkonen, M. 1978. A new species of myxomycetes, Physarum apiculosporum, described and cultivated. Karstenia. 18(1) : 24-26. (Biological Abstract 66(12) : 68990).
- Harkonen, M., and H.Koponen. 1979. Myxomycetes developed on grain in moist chamber cultures. Karstenia. 18(2) : 58-62. (Biological Abstract 68(9) : 52162).
- Hechler, J. 1981. The swarm cells of the myxomycete, Brefeldia maxima involving flagella movement. Mitt.Inst.Allg.Bot. Hamb. 17(0) : 49-56. (Biological Abstract 71(5) : 33983).

- Henney, M.R. 1967. The mating type system of the myxomycetes Physarum flavicomum. Mycologia 59 : 637-652.
- Henney, H.R., and T.Lynch. 1969. Growth of Physarum flavicomum and Physarum rigidum in chemically defined minimal media. J.Bact., 99 : 531-534.
- Henney, H.R., Jr., and M.Asgari. 1975. Growth of the haploid phase of the myxomycete Physarum flavicomum in defined minimal medium. Arch.Microbiol., 102(3) : 175-178. (Biological Abstract 60(2) : 10954).
- 
- Hosoda, E. 1981. Sporulation of oat-cultured Physarum polycephalum : I. Sporulation competence of dark starved plasmodia. Mycologia 73(4) : 689-696. (Biological Abstract 73(2) : 13204).
- Kalyanasundaram, I., and R.Venkataramani. 1977. Media for the cultivation of myxomycetes. J.Indian Bot.Soc. 53(3/4) : 201-205. (Biological Abstract 64(11) : 64854).
- Lakhanpal, T.N., and K.G.Mukerji. 1977. Experimental studies on Indian myxomycetes : II. Cultural studies on some species of Didymium. Trans.Mycol.Soc.JPN. 17(2) : 121-125. (Biological Abstract 64(1) : 800).
- Martin, G.W. 1960. The systematic position of the myxomycetes. Mycologia 52 : 119-129.

- Martin, G.W., and C.J.Alexopoulos. 1969. The Myxomycetes. University of Iowa Press, Iowa City, Iowa. 560 pp.
- McCormick, J.J. ; J.C. Blomquist and H.P. Rusch. 1970. Isolation and characterization of an extracellular polysaccharide from Physarum polycephalum. J.Bact. 104 : 1110-1118.
- McCormick, J.J. ; J.C.Blomquist and H.P.Rusch. 1970. Isolation and characterization of a galactosamine wall from spores and spherules of Physarum polycephalum. J.Bact. 104 : 1119-1125.
- McManus, M.A., and L.E.Roth. 1965. Fibrillar differentiation in myxomycetes plasmodia. J.Cell Biol. 25 : 305-318.
- Mims, C.W. 1969. Capillitial formation in Arcyria cinerea. Mycologia 61 : 784-798.
- Mims, C.W. 1971. An ultrastructural study of spore germination in the myxomycete Arcyria cinerea. Mycologia 63 : 586-601.
- Mulleavy, P. 1977. The description and laboratory cultivation of Arcyria elaterensis, a new species of myxomycetes. Mycologia 69(4) : 693-700. (Biological Abstract 64(11): 61104).
- Quimio, T.H. 1978. Workbook in Tropical Mycology. Department of Plant Pathology, University of the Philippines at Los Baños, College, Laguna, Philippines. pp.3-5.

- Raper, K.B., and C.J.Alexopoulos. 1974. A myxomycete with a singular myxamoebal encystment stage. Mycologia 65(6) : 1284-1295. (Biological Abstract 57(10) :53241).
- Raub, T.J., and H.C. Aldrich. 1981. Ultrastructural events and Kinetics of microcyst germination in the myxomycete Didymium iridis. Arch.Microbiol. 128(4) : 384-389. (Biological Abstract 72(3) : 19986).
- 
- Rose, L.E. ; D.M.Miller, and J.D.Anderson. 1973. Glucose inhibition of plasmodial migration in the acellular slime mold, Physarum polycephalum. Trans.Ill.State Acad.Sci. 65(1/2): 42-50. (Biological Abstract 55(2) : 10650).
- Scheetz, R.W. 1972. The ultrastructure of Ceratiomyxa fruticulosa. Mycologia 64 : 38-54.
- Schroeder, H.R. ; C.L. Fergus, and M.F.Mallette. 1974. Culture of Physarum gyrosum. Mycologia 66(2) : 349-354. (Biological Abstract 58(10) : 57406).
- Sobels, J.C., and A.L.Cohen. 1953. The isolation and culture of opsimorphic organism ; II. Notes on isolation, purification, and maintenance of myxomycete plasmodia. Ann.NY Acad.Sci. 56 : 944-948.

ภาคผนวก

อาหารที่ใช้ในการทดลองนี้ ใช้วุ้นตราเฮลิกอปเตอร์, ข้าวโอ๊ต ("Quaker" white oat), Corn meal agar ของ Difco, Bacto-liver ของ Difco

สูตรอาหาร วิธีเตรียม

1. Oat agar (OA)

อาหารและอุปกรณ์

ข้าวโอ๊ต ที่บดคองข้างละเอียด  
วุ้น  
จานเพาะเชื้อ

วิธีเตรียม

- ก. นำข้าวโอ๊ตบ่น และวุ้น 1.5 % ไปนึ่งฆ่าเชื้อโดยแยกนึ่งคนละชาม
- ข. เทวุ้นลงในจานเพาะเชื้อ จานละประมาณ 20 มิลลิลิตร

ค. โรยข้าวโอ๊ตลงบนผิววุ้น ในปริมาณพอสมควร ค่ะเนคว่านั้นกระจายไปทั่วผิวของวุ้น ควรโรยข้าวโอ๊ตขณะที่วุ้นมีอุณหภูมิประมาณ 40 °C เพราะถ้าหากอุณหภูมิต่ำกว่านี้ วุ้นจะแข็งตัวเร็วเกินไป ทำให้ข้าวโอ๊ตลอยอยู่บนผิวของวุ้นหมด และรวมกันอยู่เป็นกระจุกไม่กระจาย มีความชื้นต่ำ ราวอื่น ๆ เจริญได้ ถ้าอุณหภูมิสูงกว่านี้วุ้นจะแข็งตัวช้า ข้าวโอ๊ตจะจมลงที่ก้นจานเพาะเชื้อหมด ราวเมื่อไม่สามารถนำมาเป็นอาหารได้

2. Corn meal agar (CMA)อาหารและอุปกรณ์

Corn meal agar

จานเพาะเชื้อ

วิธีเตรียม

- ก. เตรียม CMA ในอัตราส่วน 2 กรัม : น้ำ 100 มิลลิลิตร แล้วนำไปนึ่งฆ่าเชื้อ (ซึ่งจะได้อัตราส่วน pH สุดท้ายประมาณ 6.0 ที่ 25 °ซ)
- ข. เทอาหารลงในจานเพาะเชื้อจานละประมาณ 20 มิลลิลิตร

3. Hay infusion agar (HIA)อาหารและอุปกรณ์

ฟางข้าว

วุ้น

จานเพาะเชื้อ

วิธีเตรียม

- ก. ต้มฟางข้าว ในอัตราส่วน 5 กรัม : น้ำกลั่นประมาณ 1 ลิตร แล้วกรองให้ได้น้ำต้มฟาง 1 ลิตร
- ข. เติมวุ้นลงไป 1.5 % แล้วนำไปนึ่งฆ่าเชื้อ
- ค. เทอาหารลงในจานเพาะเชื้อจานละประมาณ 20 มิลลิลิตร



4. Two-membered culture (TMC)อาหารและอุปกรณ์

เชื้อ Escherichia coli หรือ Saccharomyces cerevisiae  
 วน  
 งานเพาะเชื้อ

วิธีเตรียม

ก. นำวน 1.5 % ไปนิ่งฆ่าเชื้อ แล้วเทลงในงานเพาะเชื้อจานละ  
 ประมาณ 20 มิลลิลิตร

ข. สตรีค (streak) เชื้อ E. coli หรือ S. cerevisiae  
 ลงบนผิววน

5. Liver infusion agar (LIA)อาหารและอุปกรณ์

Bacto-liver

วน  
 งานเพาะเชื้อ

วิธีเตรียม

ก. ใช้ liver ในอัตราส่วน 1 กรัม : วน 15 กรัม : น้ำ 1 ลิตร  
 แล้วนำอาหารนี้ไปนิ่งฆ่าเชื้อ

ข. เทอาหารลงในงานเพาะเชื้อจานละประมาณ 20 มิลลิลิตร



6. Mc.Ardle mediumอาหารและอุปกรณ์

Citric acid 2H <sub>2</sub> O	3.6	กรัม
FeCl <sub>2</sub> .H <sub>2</sub> O	0.054	กรัม
MgSO <sub>4</sub> .7H <sub>2</sub> O	0.54	กรัม
CaCl <sub>2</sub> .4H <sub>2</sub> O	0.54	กรัม
MnCl <sub>2</sub> .4H <sub>2</sub> O	0.076	กรัม
ZnSO <sub>4</sub> .7H <sub>2</sub> O	0.03	กรัม
Tryptone	9.0	กรัม
dextrose (anhydrous)	9.0	กรัม
Yeast extract	1.4	กรัม
K <sub>2</sub> HPO <sub>4</sub>	1.8	กรัม
น้ำ	1000	มิลลิลิตร
Haematein		

วิธีเตรียม

ก. เตรียมอาหารตามอัตราส่วนดังกล่าว (ยกเว้น haematein ยังไม่ได้) แล้วปรับ pH 4.6 ด้วย 30 % KOH แล้วนำไปนิ่งฆ่าเชื้อ

ข. ผสม haematein 0.05 กรัม : 100 มิลลิลิตร ของ 1 % NaOH แล้วนำไปนิ่งฆ่าเชื้อ เก็บไว้ที่ 4 °C

เมื่อจะใช้ก็นำ haematein นี้ 1 มิลลิลิตร ผสมลงในอาหาร 1000

มิลลิลิตร

7. Dilute Mc.Ardle (DMA)

ผสม Mc.Ardle medium & haematein 7 มิลลิลิตร กับวุ้น 1.5 % ที่นิ่งฆ่าเชื้อแล้ว ระยะเวลาเหลวอยู่ 100 มิลลิลิตร เขียวคายนกัน แล้วนำไปเทลงในจานเพาะเชื้อจานละประมาณ 20 มิลลิลิตร

8. Knop's agar (KA)อาหารและอุปกรณ์

$\text{Ca}(\text{NO}_3)_2 \cdot 4\text{H}_2\text{O}$	0.8	%
$\text{KNO}_3$	0.2	%
$\text{KH}_2\text{PO}_4$	0.2	%
$\text{MgSO}_4 \cdot 7\text{H}_2\text{O}$	0.2	%
$\text{FeSO}_4$	Trace	
วุ้น	1.5	%
น้ำ	1	ลิตร

วิธีเตรียม

ก. เตรียมสารอาหารแยกเป็น 3 ขวด (เพื่อป้องกันการตกตะกอน)

ขวดที่ 1 เตรียม  $\text{Ca}(\text{NO}_3)_2 \cdot 4\text{H}_2\text{O}$ ,  $\text{KNO}_3$ , น้ำ 300 มิลลิลิตร

ขวดที่ 2 เตรียม  $\text{KH}_2\text{PO}_4$ , วุ้น, น้ำ 400 มิลลิลิตร

ขวดที่ 3 เตรียม  $\text{MgSO}_4 \cdot 7\text{H}_2\text{O}$ ,  $\text{FeSO}_4$ , น้ำ 300 มิลลิลิตร

ข. นำขวดอาหารทั้ง 3 ไปนิ่งฆ่าเชื้อ แล้วนำมาผสมกันที่หลัง ระยะเวลาที่อุณหภูมิประมาณ 50 °ซ เขย่าให้เข้ากัน แล้วนำไปเทลงในจานเพาะเชื้อจานละประมาณ 20 มิลลิลิตร